

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ**

**«Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары»
ПӘНІ БОЙЫНША
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

ISTRS P 5206 - «Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары»

**Мамандықтар:
«7М03125- Психология», «7М03116 - Балалар психологиясы», «7М03117 – Клиникалық
психология» мамандықтарының 1 курс магистранттарына білім беру бағдарламасы**

1 курс

Кредит саны-3

Күзгі семестр

2023-2024 оқу жылы

Оқытушы: профессор м.а. Тоқсанбаева Н.Қ.

Алматы, 2023

«Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары»

пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын жалпы және қолданбалы психология кафедрасының профессор м.а., психология ғылымдарының докторы Тоқсанбаева Н.Қ. дайындаған

Жалпы және қолданбалы психология кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

«01 . 09», 2023 ж., хаттама № 1

Кафедра меңгерушісі _____ А.К.Мынбаева

Факультеттің әдістемелік Кеңесінде ұсынылды.

«05. 09», 2023 ж., хаттама № 1

БАҒДАРЛАМА

«Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары» пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы

Емтиханға шығарылатын оқу тақырыптары: Емтиханға сиплабуста берілген тақырыптар беріледі. Тақырыптың мазмұны барлық жұмыс түрлерін: дәрістер мен семинарлардың тақырыптары, сондай-ақ студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмаларды қамтиды.

Қорытынды емтихан тест формасында өтеді

Оқытудың нәтижелері:

Курсты аяқтағаннан кейін студенттер қабілетті бола алады:

- **когнитивті** Қазіргі психологияның тарихы, күйі және тенденциялары ерекшеліктерін психологиялық көзқарас бойынша өмірлік және кәсіби жағдаяттарды сыни талдау, даму мүмкіндіктері мен ресурстарының, тұлға және ұжым іс-әрекетінің нәтижесі мен мінез-құлқы арасындағы өзара байланысты көре білу;

Қазіргі психологияның тарихы, күйі және тенденциялары ерешеліктеріне диагностика жүргізу; психика жағдаяттардағы мәселелерді дағдыны дамыту;

- **функционалды:** Қазіргі психологияның тарихы, күйі және тенденциялары ерекшеліктерін түсіну кәсіби іс-әрекеттің тиімділігін арттыруға қажетті психологиялық ғылым мен практиканың негіздері арқылы қазіргі ғылыми ақпараттарды игеру;

Қазіргі психологияның тарихы, күйі және тенденциялары ерекшеліктерін психологиялық көзқарас бойынша өмірлік және кәсіби жағдаяттарды сыни талдау, даму мүмкіндіктері мен ресурстарының, тұлға және ұжым іс-әрекетінің нәтижесі мен мінез-құлқы арасындағы өзара байланысты анықтауды; әлеуметтік және психологиялық денсаулықты өзіндік бағалауды жүргізу;

- **жүйелік:** Магистранттардың психология жөнінде адамзаттың рухани дамуының компоненті ретінде тұтас түсінігін қалыптастыру, олардың «Қазіргі психологияның тарихы, күйі және тенденциялары» пәнін меңгеру барысында творчестволық ойлауын дамыту.

- психологиялық түсініктер мен тұжырымдамалардың даму логикасын ашу;

- ғылыми психологиялық көзқарастар мен сондай-ақ аңыздар мен діндерде психика табиғатының талқылануын қарастыру;

- магистранттарда психологияның ғылыми аппаратының әдіснамалық, тарихи негіздерін талдау қабілеттілігін дамыту.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары

Қорытынды бақылау формасы: жазбаша (офлайн).

Платформасы: Univer жүйесінде бағаланады

№	Балл Критерий	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 балл	70-89 балл	50-69 балл	25-49балл	0-24балл
1.	Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" баға барлық үш сұрақтың толық ашылуын (алынған білім шегінде), әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған, аудиториялық сабақтарда өткен тақырыптарының мысалдары мен расталған жауап үшін қойылады.	"Жақсы" баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелерді толық емес қамтиды, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін қамтитын жауап үшін қойылады, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігін де қате жіберіледі. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ережелерді баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, теориялық ережелерді аудиториялық сабақтардың әзірленген конспектілерінің мысалдарымен суреттемейді.	Қойылған сұрақтардың дұрыс жариялауы, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу...; Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

2.	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі Үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шешпе алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктерді қабылдау.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдану алмау; қорытынды және жалпылау жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
3.	Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми ережелер, қолданылған	Тұжырымда малық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер болуы	Тапсырма өрескел қателіктер мен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары

		әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау, тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).				пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
--	--	---	--	--	--	---

Тақырыптар:

- 1.Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары ғылымының жалпы мәселелері мен негізгі даму кезеңдері.
- 2.Қазіргі психологияның тарихы, жағдайы және тенденциялары ғылымның зерттеу.
- 3.Психологиялық ойлардың пайда болу себептерін психологиялық тұрғыдан талдап, ашып жазыңыз.әдістері.
- 4.Психологияның дербес ғылым ретінде қалыптасуы мен дамуы.
- 5.Адам және адамзат туралы ғылымдар.
- 6.Психоанализ психологияның практикаға бағытталған саласы.
- 7.Бихевиоризмдегі ғылыми зерттеулердің бастауы мен дамуы.
- 8.Қолданбалы психология дамуы.
9. Гештальтпсихологияның басауы мен дамуы.

10. Бихевиористердің эксперименттік мәліметтері.
11. Когнитивті психологияның даму тенденциясы, жағдайы, тарихына анықтама беріңіз. мен теориялық зерттеулері.
12. Қазіргі психология ғылымының дамуы, бағыттары, беталысына қолданбалы зерттеулер.
13. Гештальтпсихология және психикалық бейнелердің тұтастылық мәселесі мәні.
14. 20 ғасырдағы Еуропа мен АҚШ-тың психологиялық мектептерінің дамуы.
15. «XX ғ. басындағы қазақ зиялыларының мәдени-ағартушылық, психологиялық көзқарастары» тақырыбы.
16. Түркі ғұлама ғалымдарының рухани мұралары (Жүсіп Баласағұн, Махмұд Қашқари, Ахмет Жүйнеки, Қожа Ахмет Яссауи) қысқаша анықтама.
17. С.М. Жақыповтың психологиялық ойлары.
18. Қ.Б. Жарықбаев «Қазақстандағы психология және педагогика ой-пікірлердің даму тарихы» атты еңбегін.
19. Қазіргі психология саласында қолданылып жүрген құралдар және оның негізгі ерекшеліктері.
20. З.Фрейдтің тұлға теориясы.
21. 60-70 жылдардағы Кеңестік Ресейдегі психологиялық мектептер мен бағыттары

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

1. Аристотель. О душе. // Сочинения. В 4-х тт. Т.1. - М., 2016.
2. Выготский Л.С. Развитие высших психических функций. // Собр. соч. В 6-ти тт. Т.3. - М., 2013.
1. Ярошевский М.Г. История психологии. - М., 2017.
3. Гальперин П.Я. Введение в психологию. М., 2009.
4. Гоббс Т. О человеке. // Избранные произведения. В 2-х тт. Т.2. - М., 2014. - С. 50-126.
2. Хрестоматия по истории психологии. / Под ред. Гальперина П.Я., Ждан А.Н. - М., 2016.
5. Давыдов В.В. Виды обобщения в обучении. - М., 2016.
6. Декарт Р. Человек-машина. - М., 2018.
7. Ждан А.Н. История психологии. От античности до наших дней. - М., 2010.
8. История зарубежной психологии. Тексты. - М., 2012.
9. David G. Myers «Social Psychology», 7th ed., 2002

Интернет-ресурстар:

1. <http://www.psychology.ru>
2. <http://www.flogiston.ru>
3. <http://www.colorado.edu/VCRResearch/integrity/humanresearch/CITI.htm>
4. CyberBear (<http://cvberbear.umt.edu>)
5. <http://www.umt.edu/psych/> Қол жетімді онлайн:
1. www.psylist.net - психологиялық факультеттер сайт.
2. www.psyresurs.ru - психологиялық әдістер, тренингтер, on-line тестер порталы.
3. www.azps.психолргия – психологиялық мәліметтер, түрлі керекті мәліметтер.

